

Ribiška zveza Slovenije

Leto 2011:

Tržaška cesta 134

1000 Ljubljana

Ljubljana, 24.06.2014

2014/141-IM

ga. Ljudmila NOVAK

predsednica

stranka Nova Slovenija

Vprašanja o zaščiti voda in o delu slovenskih sladkovodnih ribičev

Spoštovana gospa Novak,

13. julija letos so razpisane predčasne volitve za poslance v Državni zbor R Slovenije.

Dovolite, da vam

kot predsednici stranke Nova Slovenija, zastavimo nekaj vprašanj ključnega pomena za nas sladkovodne ribiče, ki smo organizirani v 64 ribiških družin po vsej Sloveniji in združeni v Ribiško zvezo

Slovenije.

1. Ali vam je poznana tradicija organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem in vloga ribiških družin (RD) danes?

Osnove poznamo. 1.12.1880 so ribiči na pobudo Avstrijskega ribiškega društva na Dunaju ustanovili samostojno Ribarsko društvo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. Ustanovna skupščina je bila 17.01.1881 in to leto štejemo za začetek organiziranega sladkovodnega ribištva na slovenskem. Čestitamo vam torej za dobro stoletje delovanja!

Leta 1955 in 1956 so se formalno ustanovile RD po revirjih in okoliših, kot jih je določil ribiški kataster. Leta 1958 so se RD povezale v območne Zveze RD, te pa v RZS. Leta 1959 je bil z odločbo tedanjega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo določenih enajst ribiških rajonov, ki so se delili na 64 ribiških okolišev. Pomembna prelomnica je bila l. 2006, ko je država uvedla koncesijske odnos v sladkovodno ribištvo. Vseh 64 RD je moralo skleniti z vlado RS koncesijske pogodbe za 30 let. S temi koncesijami se ribiči ne strinjajo. Pomembno bi bilo urediti sistem, kjer bi se delež pobranih koncesij vrnil v ribiške družine, saj le-te večino denarja dobijo s prostovoljnim delom. Samo tako bomo lahko kakovost upravljanja z ribjim življem izboljšali, zagotovili ribam prijazno življenjsko okolje in ohranili življenje slovenskih rek in njih.

2. Kako gledate na ohranjanje naših voda in življenja v njih v kontekstu hotenja za vedno več energetskih objektov, ki dejansko uničujejo reke in kakšne oblike (vodna, zračna, atomska ...) pridobivanja energije bi podprli?

Krščanski demokrati se zavzemamo da:

- ohranimo naše reke nedotaknjene, v kolikor še je to možno, saj je narejeno že veliko škode na naših vodotokih (predvsem na drstiščih rib in drugih živih bitij v naših vodah); energetske objekte je potrebno umeščati v širokem, a vendar učinkovitem dialogu vseh deležnikov in omogočiti rešitve, ki zmanjšujejo posege v naravno okolje (npr. ribje steze ob elektrarnah).
- bi lahko bolj izkoriščali obnovljive vire energije – npr. sončne celice, vetrno energijo, toplotne črpalke.

3. Ali podpirate zavzemanje ribičev in drugih naravovarstvenikov, da se spoštujejo območja Nature 2000, v katerih želijo energetiki graditi nove hidroelektrarne (HE)? Se strinjate, da se ohrani področje Srednje Save kot pomembno področje Nature 2000 in življenjskega prostora sulca, ali podpirate izgradnjo verige HE na Srednji Savi in ali se vam zdi prav, da bi se tudi na zgornji Soči dovolila gradnja HE?

Krščanski demokrati menimo, da je potrebno iskati ravnotežje med ohranjanjem narave in zadovoljevanjem energetskih potreb države. Verjamemo, da obstajajo rešitve, ki to omogočajo.

4. V Sloveniji ima le ena od dvajsetih HE funkcionalno ribjo stezo, ki dejansko omogoča migracijo rib zaradi drsti. Evropska vodna direktiva države članice obvezuje, da mora biti vsem vodnim organizmom zagotovljen prehod prek vseh ovir v vodotokih. Kakšno je vaše stališče do te problematike?

To nam vsekakor ni v ponos. Investitorji energetskih objektov naj poskrbijo za čim manjši vpliv objektov na okolje.

5. Male HE predstavljajo v končni energetski bilanci zelo majhen, skorajda zanemarljiv delež, njihova postavitve v naravi pa pogosto pomeni nepopravljivo škodo vodnemu biotopu. Iz tega razloga je Švica ustavila gradnjo novih MHE. Zanima nas, kakšno je vaše stališče do problematike gradenj MHE v Sloveniji?

Podobno, kot pri odgovorih na zgornja vprašanja, krščanski demokrati verjamemo v dialog, kjer moramo vsi imeti pred očmi ravnotežje med ohranitvijo okolja in na drugi strani zadovoljevanje energetskih potreb Slovenije.

6. Evropska vodna direktiva je bila sprejeta z namenom izboljšati ekološke stanje evropskih rek do leta 2015. Ribiči v Sloveniji opažamo, da se v praksi določbe direktive zelo malo izvajajo. Ali poznate stopnjo realizacije Evropske vodne direktive v Sloveniji in kako bi pospešili njeno izvajanje?

Krščanski demokrati se strinjamo s tistimi, ki opozarjajo, daje potrebna Strategija celostnega upravljanja z rečnimi bazeni in porečji, če želimo tudi v prihodnosti imeti obilne in kvalitetne vodne vire. Voda bi morala biti tudi vidno vključena v Strategijo razvoja Slovenije. Potrebni so jasni dolgo-, srednje- in kratkoročni cilji upravljanja z vodami na nacionalni ravni, ki bi morali temeljiti na ustrezni analizi stroškov in koristi in v polnosti izkoristiti obstoječe potencialne. Predvsem je potrebno delati v partnerstvu s kmetijstvom (preventiva pred onesnaženjem voda z nitriti, pesticidi) ter urediti odvajanje in čiščenje odpadnih voda po vsej Sloveniji. Tukaj je bistveno črpanje kohezijskih sredstev, kjer je trenutna vlada popolnoma odpovedala.

7. Nedavno je bil umaknjen predlog Evropske direktive o koncesijah, ki bi omogočale privatizacijo vodnih virov. Kakšno je vaše stališče do vprašanja lastništva nad vodnimi viri?

Voda je javna dobrina. V Novi Sloveniji sicer zagovarjamo umik politike iz gospodarstva, vendar pa želimo področje energetike in vodnih virov obdržati v državni lasti. Nihče si ne sme lastiti vodnih virov, še posebej ne kapitalne družbe, katerih glavno je kovanje velikih dobičkov.

8. V Sloveniji ribiči opažamo pospešene gradbene posege na vodotokih z namenom pospešitve pretoka rek z obrazložitvijo o zagotavljanju večje poplavne varnosti. Ribiči ugotavljamo, da ti isti posegi pomenijo dejansko spreminjanje rek v odtočne kanale, v katerih vodni organizmi nimajo pogojev za bivanje in razmnoževanje. Kakšno je vaše stališče do načina izvajanja posegov v vodotoke in ali bi podprli projekte deregulacije rek?

Posege je potrebno izvajati premišljeno in strokovno. V nasprotnem primeru so lahko posledice uničujoče za širšo okolico.

9. Številne evropske države rešujejo poplavno varnost z renaturacijo vodotokov, izvedbo visokovodnih nasipov in suhih zadrževalnikov, kar omogoča upočasnitev vodnega toka in kontrolirano razlitje poplavnih vod po celotnem porečju. Kakšno je vaše stališče do te, za Slovenijo zelo aktualne problematike?

Če bi se držali pravila stoletnih vod, ne bi pustili regulirati in spreminjati naših vodotokov. Narediti bi bilo potrebno zaščitne nasipe, predvideti prostore namenjene razlitju ob visokih vodah, predvsem pa ne dopustiti gradnje na nevarnih poplavnih področjih.

10. Kakšno je vaše stališče do predloga o obveznih čistilnih napravah za mala gospodinjstva, ki s svojimi rednimi izpusti odplak izdatno obremenjujejo vodotoke?

Vsa gospodinjstva bi morala imeti enake možnosti priklopa na čistilne naprave. Kjer pa to ni omogočeno, pa naj Eko sklad ponudi programe, sofinancirane iz sredstev EU.

Za vaše odgovore se vam vnaprej zahvaljujemo in vas pozdravljamo s pozdravom slovenskih ribičev –
dober prijem!

dr. Miroslav ŽABERL,

predsednik RZS

podpis Žaberla - retuširan